

Tulkki – tarpeellinen työväline

Kysely, joka koski tulkkien palkkioita ja työolosuhteita, lähetettiin kaikille Suomen kääntäjien ja tulkkien liiton tulkki- ja kääntäjäseuran jäsenille, joita oli 353. Kyselyyn vastasi ilahduttava määrä tulkkeja eli vastauksia oli 123 kappaletta. Vastaukset antavat hyvän kuvan alan tilanteesta, ongelmista ja kehittämistarpeista. Seuraavassa selvitetään pääpiirteittäin tuloksia. Kyselyyn vastattiin nimettömästi. Tulkeilta kysyttiin mm. sopimuksista, työajoista, työskentelyolosuhteista, palkkioista ja muista korvauksista sekä kokemuksista tulkkeja välittävistä toimistoista.

Sopimukset ja työaika

Yli puolet vastanneista tekee useimmiten kirjallisen sopimuksen toimeksiantajan kanssa. Neljäsosa tulkeista ilmoitti tekevänsä kirjallisen sopimuksen aina. Pieni osa vastanneista ei tee kirjallista sopimusta koskaan. Vastausten perusteella konferenssitulkeilla on selkeät työajat, johon sisältyvät ruoka- ja kahvitauot. Konsekutiivitulkkausissa työajat vaihtelevat ja yli kahdeksan tunnin työpäivä on tavallinen. Epäkohtana konsekutiivitulkkausissa on se, että tulkit tai tulkin käyttäjät eivät aina ymmärrä, että tulkki ei ole kone, vaan ihminen, joka vaatii taukoja.

Palkkiot

Palkkion määrittelyssä on otettava huomioon tulkkaus- ja toimeksiannot. Vastauksista kävi ilmi, että jotkut tulkit toimivat freelancetulkkeina ja osa laskuttaa toiminimen kautta. Ilmoitetuissa luvuissa tämä ero ei näy. Sen jälkeen kun Suomi liittyi Euroopan unioniin, osa entisistä freelancetulkeista on saanut viran ja heillä on kuukausipalkka. Näitä vastauksia ei selvityksessä ole otettu huomioon. Vastanneista 87 perii päivätaksan ja 77 tuntitaksan, osalla on käytössä molemmat taksat. Yleisimmät tuntipalkkiot liikkuvat 250 markan ja 350 markan välillä. Ilmoitettu päiväpalkkio oli useimmilla 2500–3500 markkaa. Matkapäivistä vastanneet veloittivat yleensä 50 prosenttia päiväpalkkiosta. Joutopäivistä tulkit laskuttavat yleensä saman 50 prosentin palkkion.

Suurimmalla osalla vastanneista ei ole ollut ongelmia saada toimeksiantaja hyväksymään palkkio. Jos tulkkitiimiä ei ole koennut päätulkki, niin tiimin jäsenten palkkiot saattavat olla erilaisia, mistä suurimmalla osalla vastanneista on kokemusta. Tähän tilanteeseen parannuksena vastaajat esittivät, että päätulkki neuvottelee palkkiot ja tekee sopimukset tiimin puolesta. Jotkut tulkkeja välittävät toimistot eivät aina maksa saman tulkkitiimin jäsenille samaa palkkiota. Tämän epäkohdan korjaamiseksi vastaajat toivoivat avoimuutta myös tulkkeja välittävien toimistojen taholta sekä tulkkien välistä solidaarisuutta.